

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JAVNA USTANOVA SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
T U Z L A**

**PROGRAM RADA
JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA TUZLA
ZA 2017. GODINU**

Tuzla, oktobar 2016. godine

U V O D

JU Služba za zapošljavanje TK u Programu rada za 2017. godini planira aktivnosti, koje će u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, Vladom Tuzlanskog kantona i drugim partnerima, a u okviru svojih nadležnosti, finansijskih mogućnosti i međunarodnih projekata, realizirati, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Programske aktivnost će se provoditi radi ublažavanja negativnih ekonomskih kretanja i utjecaja na tržište rada, te promicanja ostvarivanja i održavanja više stope zaposlenosti i poboljšanja strukture zaposlenih.

Određeni pokazatelji privrednih kretanja u Federaciji BiH ukazuju na pozitivna kretanja ili usporavanje negativnih kretanja i vidljiv napredak u privredi, kao što je rast industrijske proizvodnje, poboljšanje u vanjskoj trgovini, povećanje izvoza u različitim granama i djelatnostima, što svakako utječe i na tržište rada.

Broj zaposlenih u Tuzlanskom kantonu je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u junu 2015. godine – 83 967, a u junu 2016. godine – 85 382, što je više za 1 415 osoba.

Broj nezaposlenih osoba na evidenciji Kantonalne službe za zapošljavanje u septembru 2016. godine je 92 654 osobe, i manji je za 5009 osoba u odnosu na septembar 2015. godine kada je bilo evidentirano 97 663 nezaposlenih osoba.

Stopa zaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine po definiciji Međunarodne organizacije rada (MOR), a prema prvim rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2016. godinu, iznosila je 30,5%, uz povećanje za 0,3% u odnosu na prethodnu godinu, dok je stopa nezaposlenosti iznosila 25,6%, uz smanjenje za 3,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Realno je očekivati da će se prihodi po osnovu doprinosa u manjem omjeru povećati, s obzirom na povećanje broja zaposlenih. Međutim, još uvijek, nestabilna ukupna socioekonomska situacija, prestrukturiranje privrednih društava i potencijalni stečajni postupci odrazit će se na poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2017. godini, što će ograničiti sredstva za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja.

Ekonomска situacija utječe na oblast zapošljavanja i trendove na tržištu rada. I pored evidentnih poboljšanja, potražnja za radnom snagom još uvijek nije na željenom nivou, a što se odražava na napore Federalnog zavoda za zapošljavanje i službi za zapošljavanje, i utjecaj mjera aktivne politike zapošljavanja koje Služba provodi u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje.

Također, i pored velikog broja nezaposlenih osoba, u pojedinim djelatnostima poslodavci se suočavaju sa poteškoćama u pronalaženju potrebne radne snage, tj. radnika sa određenim znanjima i vještinama. Strukturna neravnотeža na tržištu rada manifestirana je kroz neusklađenost ponude i tražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja, obrazovanja, kvalifikacija ili regionalnog rasporeda.

Strukturu nezaposlenih osoba u Tuzlanskom kantonu karakterišu sljedeći pokazatelji: žena je više među nezaposlenim, a manje među zaposlenim osobama, 31 % nezaposlenih su nestručne osobe, tj. osobe bez kvalifikacija, 33% nezaposlenih su mlađi dobi do 30 godina, a prosječan period traženja posla je duži od pet godina.

Prisutno je visoko učešće zaposlenosti u neformalnoj ekonomiji. Anketa o radnoj snazi ukazuje da u radno sposobnom stanovništvu i radnoj snazi i dalje participira veliki broj osoba bez ikakvih kvalifikacija, a zabrinjavajući je i visok postotak neaktivnih osoba, kao i niska produktivnost.

Obrazovni sistem zahtijeva korjenitu reformu, naročito srednje stručno obrazovanje koje još uvijek nije efikasno povezano sa poslovnim sektorom i koje karakteriše neadekvatna praktična nastava i nedostatak primjene novih tehnologija, što bivšim učenicima kasnije otežava integraciju na tržištu rada.

Prioritetni cilj jeste da se osigura materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenim osobama.

Sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju Službi za zapošljavanje nisu dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, te nedostajuća sredstva, u skladu sa Zakonom, Služba potražuje od Federalnog zavoda za zapošljavanje, radi obezbjeđenja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje).

Nakon što Služba i Federalni zavod za zapošljavanje osiguraju materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, provodi se utvrđena politika zapošljavanja realizacijom programa i mjera aktivne politike zapošljavanja radi povećanja efikasnosti tržišta rada.

Za uspješno provođenje mjera aktivne politike i programa zapošljavanja i veći obuhvat nezaposlenih osoba potrebno je partnerstvo i sinergijsko djelovanje svih nivoa i sektora u oblasti zapošljavanja, privrede i obrazovanja, kao i potrebna finansijska sredstava.

U kontekstu unapređenja kvaliteta ponude radne snage, dugoročno je moguće postići napredak stalnom reformom obrazovnog sistema, koji treba da bude bolje usklađen sa potrebama tržišta rada, uz redovno praćenje potreba poslodavaca za kompetencijama radne snage, i kratkoročno, sufinansiranjem zapošljavanja i brzom pripremom za rad, obukom, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem nezaposlenih osoba za konkretna znanja i radna mjesta, što bi dovelo do toga da radna snaga bude aktivnija i konkurentnija.

Makroekonomске prognoze, ukazuju na pozitivan trend. Međutim, da bi se ove prognoze ostvarile, i da bi efekti bili osjetni za privredu i građane u srednjeročnom i dugoročnom razdoblju, neophodna je politička stabilnost i brža dinamika provođenja strukturalnih reformi.

I. PRIMJENA SAVREMENIH STANDARDA U UNAPREĐENJU RADA

JU Služba za zapošljavanje TK će u 2017. godini svoju opredijeljenost ka uspostavljenom i certificiranom sistemu upravljanja kvalitetom prema Međunarodnom standardu ISO 9001, njegovoj primjeni i stalnom unapređenju efektivnosti i efikasnosti poslovnih procesa, manifestovati putem:

- jasno definisane organizacije procesa rada i poslovanja, u okviru koje je precizno utvrđena odgovornost i ovlaštenja rukovodstva i svih radnika,
- definisanih ciljeva kvaliteta i utvrđene potrebe za donošenje i kontrolu planova njihovog ostvarenja,
- timskog rada rukovodstva Službe, menadžera za kvalitet i svih radnika,
- stalne provjere sistema upravljanja kvalitetom u vidu redovnih aktivnosti i aktivnosti koje se izvode po potrebi, na osnovu analiza, uočenih problema i propusta u procesima rada,
- stalne brige o resursima neophodnim za izvođenje procesa rada, orientacijom, prije svega, na razvoju ljudskih resursa,
- uspostavljanja klime međusobnog povjerenja i uzajamnog poštovanja radnika, korisnika usluga i trećih lica,
- izgradnje partnerskih odnosa sa korisnicima usluga i drugim zainteresovanim stranama, poslovnim partnerima, dobavljačima i td.

JU Služba za zapošljavanje TK će nastojati da obezbijedi zadovoljstvo i trajno povjerenje korisnika usluga visokim kvalitetom svojih usluga, uvijek i u potpunosti ispunjavajući njihove zahtjeve.

Shvatajući pojam kvaliteta kao osnovnu i sveobuhvatnu karakteristiku usluga i svih procesa rada i poslovanja, JU Služba za zapošljavanje TK u svom području rada će, stalno unapređivati:

- svijest svih radnika o odgovornosti za kvalitet, kao neprikosnovenoj težnji za stalno ispunjavanje zahteva korisnika usluga i svih zahtjeva procesa rada,
- sistem upravljanja kvalitetom kao osnovu potpune dokumentovanosti, planiranja, kontrolisanja, stalnog provjeravanja i unapređenja procesa rada i poslovanja.

Aktivnim planskim i efikasnim korištenjem raspoloživih resursa, JU Služba za zapošljavanje TK težit će da održi i poveća dostignuti, konkurentni nivo kvaliteta, uz minimalne troškove procesa rada.

Doprinosom ukupnom razvoju uže sredine i zadovoljavanjem svih potreba šire okoline, JU Služba za zapošljavanje TK će graditi sopstveni imidž i težiti da obezbijedi zavidan položaj u društvu i bude njegov važan član.

JU Služba za zapošljavanje TK posebnu pažnju će posvetiti stručnom obrazovanju i usavršanju radnika, kao i njihovoj motivaciji, koji će, odgovarajućim ličnim i stručnim razvojem i postizanjem visokih standarda i odgovornošću u radu, pružiti puni doprinos unapređenju procesa rada i poslovanja.

Rukovodstvo JU Služba za zapošljavanje TK će razvijati klimu saradnje, međusobnog uvažavanja i povjerenja i pripadnosti kolektivu, zasnovanu na timskom radu u izvođenju procesa rada.

JU Služba za zapošljavanje će u 2017. godini, između ostalog, izvršiti:

- usklađivanje dokumenata sistema upravljanja kvalitetom prema novoj organizacionoj šemi,
- obuku novih radnika za zahjevima standarda,
- jednu provjeru sistema upravljanja kvalitetom od strane rukovodstva,
- jedno mjerenje zadovoljstva korisnika usluga (nezaposlena lica i poslodavci),
- jedan interni audit (reviziju).

Takođe će se tokom 2017. godine, izvršiti redovan godišnji nadzorni audit, od strane akreditovane certifikacijske kuće.

II. NEZAPOSLENOST

Prema podacima kojima raspolaže JU Služba za zapošljavanje TK može se primjetiti da je ekonomski kriza koja je bila prisutna prethodnih godina oslabila, te je primjetan oporavak privrede, što za posljedicu ima smanjenje otpuštanja radnika i povećanje potražnje za radnom snagom.

Tako da je u Tuzlanskom kantonu u periodu I-IX 2016. godine zabilježeno smanjenje broja nezaposlenih osoba, i povećanje broja zaposlenih osoba.

U septembru 2016. godine registrovane su 92.654 nezaposlene osobe, što je manje za 3.775 nezaposlenih osoba u odnosu na decembar 2015. godine kada je registrirano 96.429 nezaposlenih osoba.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj zaposlenih prema posljednjem objavljenom podatku (Mjesečni statistički pregled broj 8. od augusta 2016. godine), za mjesec juni iste je 85.382, što predstavlja povećanje za 2.181 zaposlenu osobu, u odnosu na januar 2016. godine kada je bila zaposlena 83.201 osoba.

Na evidenciju Službe za zapošljavanje u periodu I-IX 2016. godine prijavile su se 21.223 osobe od kojih iz radnog odnosa 9.893 osobe zbog stečaja, tehnološkog viška i ostalih razloga, a sa evidencije nezaposlenih u istom periodu po raznim osnovama odjavljeno je 24.998 osoba od kojih 16.392 osobe su odjavljene zbog zaposlenja.

Struktura nezaposlenih osoba je i dalje veoma nepovoljna jer je veliki broj onih koji dugoročno čekaju na zaposlenje, osobe sa invaliditetom, osobe bez kvalifikacije i bez ikakvog radnog iskustva. Od ukupnog broja nezaposlenih (92.654), 28.725 ili 31% je nestručnih osoba bez zanimanja, 43.578 ili 47% su osobe koje po prvi put traže zaposlenje, a 50.285 ili 54,27% od ukupnog broja nezaposlenih su žene.

Velik broj nezaposlenih na evidenciji Službe svakako je i posljedica stjecanja određenih prava (zdravstveno osiguranje) koja se ostvaruje prijavom na evidenciju u skladu sa Zakonom, ili se neka prava ostvaruju kod drugog organa uz dokaz o nezaposlenosti.

I pored projekata sufinansiranja zapošljavanja koji traju ili su realizovani u toku 2016. godine i to u znatno većem iznosu nego prethodnih godina, kao i projekata koji se najavljaju u 2017. godini ispred Federalnog zavoda za zapošljavanje i Svjetske banke, ali i aktivnosti Vlade TK, cijenimo da će broj nezaposlenih i zaposlenih u 2017. godini i dalje ovisiti od socioekonomске situacije na tržištu rada koja se još uvijek procjenjuje nestabilnom.

U 2017. godini očekuje se priliv novih nezaposlenih osoba po sljedećim osnovama:

- iz prirodnog prirasta stanovništva,
- po osnovu završetka redovnog školovanja,
- u slučajevima otkaza ugovora o radu zbog tehničkih, ekonomskih ili organizacijskih razloga (tehnološki višak),
- zbog stečaja firmi.

Služba za zapošljavanje je u toku 2016. godine imala dobru saradnju sa Poreznom upravom FBiH, Kantonanom upravom za inspekcijske poslove, Univerzitetom u Tuzli i drugim institucijama koje su dostavljanjem svojih podataka pomogle smanjenju broja nezaposlenih osoba na evidenciji.

I u narednoj 2017. godini, Služba će raditi na poboljšanju uspostavljene saradnje sa nadležnim organima i institucijama u cilju ostvarivanja aktivne politike zapošljavanja, a naročito u prioritetskom zapošljavanju mladih osoba, socijalno osjetljivih kategorija nezaposlenih osoba i drugih dugotrajno nezaposlenih, sprečavanju rada na crno, i dr.

Naredna godina će biti godina poslodavaca, jer Služba za zapošljavanje planira napraviti veliki zaokret, kako bi svoj rad što više približila poslodavcima. Upoznati poslodavce sa mogućnostima i prednostima koje mogu ostvariti redovnom saradnjom, kao i benefitu od programa za zapošljavanje koji se kontinuirano provode putem JU Službe za zapošljavanje TK.

Takođe, aktivno će sarađivati sa obrazovnim ustanovama radi upisne politike, profesionalnog informiranja, a u cilju usklađivanja sa zahtjevima tržišta rada kako bi se što više mladih po završetku školovanja moglo radno angažovati.

III. EVIDENCIJE

Služba za zapošljavanje TK će, shodno odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, organizovati prikupljanje, razmјenu i objavljivanje podataka o nezaposlenim osobama koje traže zaposlenje, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za vršenje osnovne djelatnosti Službe za zapošljavanje TK.

Služba za zapošljavanje će, putem biroa za zapošljavanje u trinaest općina, voditi neophodne evidencije i to:

- evidencije o nezaposlenim osobama,
- evidencije o osobama koje traže zaposlenje,
- evidencije o slobodnim radnim mjestima,
- evidencije o poslodavcima,
- evidencije o zasnivanju radnog odnosa,
- evidencije o prestanku radnog odnosa,
- evidencije o zasnivanju radnog odnosa sa stranim državljaninom,
- evidencije o prestanku radnog odnosa stranog državljanina,
- evidencije o osobama zaposlenim putem Službe u inozemstvu,
- evidencije o ponudama inozemnih poslodavaca,
- evidencije o stranim državljanima i osobama bez državljanstva koje su zaposlene ili traže zaposlenje.

Sve ove evidencije kvalitetno informatički podržane predstavljaju osnovu cjelokupne aktivnosti Službe za zapošljavanje, a isto tako i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Tržište rada i ostali organi i institucije imaju potrebu i obavezu za korištenjem evidencija Službe za zapošljavanje.

U toku 2017. godine, u okviru redovnih poslova, Služba za zapošljavanje će nastaviti provjeru evidencija nezaposlenih osoba odnosno reviziju postojećih evidencija o nezaposlenim osobama u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja pri čemu će se nastojati da na evidenciji budu osobe koje aktivno traže posao, a koja poboljšanja će svakako omogućiti novi informacioni sistem, čija je implementacija počela od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje.

U saradnji sa nadležnim inspekcijama kontinuirano će se sarađivati radi legalizovanja radnog odnosa od strane inspekcija i odjavle osoba sa evidencije koje budu zatečene na radu bez ugovora o radu ili pisane prijave poslodavca, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa ili o postavljenju.

Također će nastaviti saradnju sa Univezitetom u Tuzli radi odjave redovnih studenata iz evidencije Službe.

Procjenjuje se da veliki broj registrovanih nezaposlenih osoba nisu aktivni tražioci posla. Oni jesu registrovani kao nezaposleni i održavaju takav status uglavnom zbog beneficija (zdravstveno osiguranje, druga prava po osnovu nezaposlenosti i dr.). Međutim ili su zaposleni na crnom tržištu ili su članovi porodica koje se bave malom poljoprivrednom proizvodnjom ili nekim drugim porodičnim biznisom, ili iz nekih drugih razloga ne žele ući u «zvanično» tržište rada.

Po procjeni, postojeći proces registracije je teretan i ne nudi stvarnu praktičnu pomoć onim nezaposlenim osobama koje uistinu traže posao. Prepostavka je, sve dok se teret registracije zbog ostalih razloga, uključujući i zdravstveno osiguranje ne ukloni iz službi za zapošljavanje, ova situacija neće se znatnije izmijeniti.

Bitna činjenica je da ne postoji jasno odvajanje nezaposlenih osoba, na osnovu propisa, na osobe koje aktivno traže posao, i one koje nisu aktivni tražioci posla, a samim tim je teže posredovati u zapošljavanju i imati kvalitetniji odgovor prema poslodavcu odnosno tržištu rada.

U 2016. godini započet je proces rekonstrukcija prostora općinskih biroa. U toku godine izvršena je rekonstrukcija ukupno tri općinska biroa. U 2017. godini planiran je nastavak rekonstrukcija određenog broja općinskih biroa za zapošljavanje, a u cilju obezbjeđivanja što boljih uslova rada, koji će doprinijeti da rad u biroima za zapošljavanje bude usmjeren ka aktivnim tražiocima zaposlenja, da evidentiranje bude odvojeno od savjetodavnog rada i stručne pripreme za tržište rada.

S toga se u 2017. godini planira održavanje dostignutih aktivnosti u klubovima za traženje posla u Tuzli, Živinicama, Kalesiji, Lukavcu i u Centru za informisanje, savjetovanje i obuku (CISO) u Tuzli.

IV. SOCIJALNA I MATERIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba uređen je sistem osiguranja za slučaj nezaposlenosti, odnosno materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenih osoba.

Ciljevi Službe, u ovom području rada, i u 2017. godini prioritetno su usmjereni na:

- zakonito i blagovremeno ostvarivanja prava nezaposlenih osoba tokom nezaposlenosti,
- obezbjeđivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba po osnovu ostvarivanja prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti, u skladu sa zakonom, i to:
  - pravo na novčanu naknadu
  - doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje
  - osavremenjivanje rada na poslovima ostvarivanja prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti kroz pristup elektronski vođenim bazama podataka, smanjenjem administriranja i bržim protokom informacija.

Postavljeni ciljevi, u dijelu ostvarivanja prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti će se realizovati, na sljedeće načine:

- rješavanje po zahtjevima za ostvarivanje prava iz osiguranja u prvostepenom upravnom postupku,
- rješavanje po žalbama u prvostepenom upravnom postupku,
- rješavanje po vanrednim pravnim lijekovima,
- provjera podataka koji se odnose na staž osiguranja na osnovu kojeg se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja,
- sprovođenje međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju,
- izvršavanje poslova u vezi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog i zdravstvenog osiguranja (podnošenje prijava u Jedinствeni sistem Porezne uprave F BiH),

- praćenje i analiza stanja u ostvarivanju prava nezaposlenih osoba iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Realizacija postavljenih ciljeva u 2017. godini, trebala bi rezultirati efikasnim i zakonitim rješavanjem po svim zahtjevima nezaposlenih osoba u postupcima ostvarivanja prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti, povećanim procentom donijetih odluka u zakonom predviđenom roku, blagovremenim pružanjem traženih informacija, kao i uspješnom razmjenom podataka u okviru Jedinstvenog sistema Porezne uprave Federacije BiH.

Praćenjem statističkih podataka i usporedbom istih, primjetan je trend opadanja broja nezaposlenih osoba, te povećanje broja zaposlenih, što je jedan od pokazatelja da u 2017. godini možemo očekivati i eventualno smanjenje broja zahtjeva za ostvarivanje prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Također, aktivne mjere zapošljavanja koje će se realizovati u 2017. godini, kao i rješenja koja je Vlada Federacije BiH, odnosno Tuzlanskog kantona iznašla za preduzeća koja se nalaze u postupku stečaja likvidacije i dr. trebale bi rezultirati, ne samo smanjenjem broja zahtjeva za ostvarivanje prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti, već i prestankom stečenih prava.

Služba za zapošljavanje će i u 2017. godini nastaviti efikasno sprovoditi i primjenjivati sporazume o socijalnom osiguranju u postupcima rješavanja po zahtjevima nezaposlenih osoba, kojima je radni odnos prestao u skladu sa Zakonom, a koje imaju staž osiguranja u drugoj državi sa kojom Bosna i Hercegovina ima zaključen sporazum o socijalnom osiguranju.

Putem Službe za zapošljavanje, u 2017. godini biti će realizovani Programi mera za socijalno zbrinjavanje radnika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla, a nakon osiguranja finansijskih sredstava u Budžetu TK.

I u narednom periodu Služba će insistirati na izmještanju administriranja zdravstvenog osiguranja iz oblasti zapošljavanja, s obzirom na to da postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi.

Ovaj problem opterećuje službe za zapošljavanje ne samo finansijski već i operativno, jer onemogućava da se kvalitetno obavljaju poslove aktivne politike zapošljavanja.

Istovremeno, stvara se statistički nerealna slika o nezaposlenosti, jer je u sadašnjim uvjetima očigledno da se na evidenciju nezaposlenih prijavljuje znatan broj osoba koje ne spadaju u kategoriju aktivnih tražilaca zaposlenja, već se prijavljuju radi zdravstvenog osiguranja.

Službe za zapošljavanje imaju svoju socijalnu komponentu, koju treba realno postaviti i održavati. Međutim, u našim okolnostima ona je skoro u potpunosti potisnula i onemogućila funkciju provođenja aktivne politike zapošljavanja.

Neophodno je poduzeti daljnje aktivnosti i za očekivati je da će se u 2017. godini, pristupiti izradi novog Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, te je shodno tome, Služba dostavila prijedloge Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, Služba će u 2017. godini nastaviti redovnu uplatu doprinosa Zavodu zdravstvenog osiguranja po stopi utvrđenoj Odlukom Skupštine TK.

V. POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU

Posredovanje u zapošljavanju predstavlja osnovnu funkciju JU Služba za zapošljavanje. Efikasnost zadovoljavanja potreba poslodavaca za zaposlenicima i potrebe nezaposlenih za zaposlenjem predstavljaju osnovne parametre za poduzimanje mera Službe u realizaciji ove funkcije.

Ostvarenju ove funkcije značajno će doprinijeti informacije prikupljene putem Analize tržista rada u Tuzlanskom kantonu.

Posredovanje će se odvijati u više pravaca od kojih će svaki imati svoje specifičnosti kao što su:

- posredovanje na području Kantona,
- posredovanje u zapošljavanju u zemlji,
- posredovanje u zapošljavanju u inozemstvu,
- posredovanje u zapošljavanju stranih državljana u BiH,
- posredovanje u zapošljavanju na privremenim i povremenim poslovima.

Programi zapošljavanja koji će se u skladu sa finansijskim mogućnostima finansirati sredstvima Federalnog zavoda, Službe i drugih institucija, putem kojih će se jačati funkcija posredovanja, usmjereni su na sljedeće programe:

- Prvo radno iskustvo
- Prilika za sve
- Periodično/sezonsko zapošljavanje
- Vaučer za posao
- Javni radovi
- Start up
- Samozapošljavanje i zapošljavanje u poljoprivredi
- Obukom do zaposlenja
- Program zapošljavanja Roma.

U svim općinama kao i na nivou Kantona, putem Programa analiza ispitivanja tržišta rada, evidentirati će se postojeće stanje poslodavaca na uzorku poslodavca, kao i njihove perspektive razvoja i mogućnosti novog zapošljavanja, kako bi se poduzele odgovarajuće aktivnosti na upoznavanju sa velikim potencijalom među evidentiranim nezaposlenim osobama, kao i mogućnostima Službe za zapošljavanje da se i finansijski i na druge načine podrže nova zapošljavanja.

Posredovanje u zapošljavanju stranih državljana u Tuzlanskom kantonu odvijat će se prema važećim zakonskim propisima iz te oblasti (Zakon o zapošljavanju stranaca" Službene novine FBiH" broj: 111/12), Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/15) i Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, broj:41/01,22/05 i 09/08).

U cilju postizanja jednoobraznosti, veće efikasnosti i blagovremenosti u primjeni zakonskih propisa u vezi sa zapošljavanjem stranaca, Služba za zapošljavanje će primjenjivati Proceduru za izdavanje radne dozvole. Ovom procedurom uređuje se postupak izdavanja radne dozvole za zapošljavanje stranog državljanina i osobe bez državljanstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji provode kantonalne službe za zapošljavanje, a uz prethodnu saglasnost Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Radnu dozvolu za zapošljavanje stranaca izdaje Služba na osnovu zakonskih propisa o zapošljavanju stranaca u okviru utvrđene kvote utvrđene Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili kao radnu dozvolu koja se ne računa u kvoti u skladu sa članom 65. Zakona o strancima.

Služba za zapošljavanje će u saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH, Služba za poslove sa strancima, nastaviti voditi računa o prestanku važenja radnih dozvola kada za to budu ispunjeni zakonski uslovi.

U saradnji sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine i Federalnim zavodom za zapošljavanje, Služba za zapošljavanje će i u 2017.godini učestvovati u organizaciji ferijalnog rada bosanskohercegovačkih studenata u Njemačkoj, kao i u provođenju aktivnosti na osnovu javnog poziva za zapošljavanje medicinskog kadra u Njemačkoj, te postupku posredovanja u zapošljavanju u Sloveniji.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Procedura-Posredovanje u zapošljavanju,

Nosilac aktivnosti: Služba za zapošljavanje,

Rok: Kontinuirano.

VI. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja je skup mjera za usklađivanje ponude raspoložive radne snage i potražnje za radnom snagom, neposredno usmjerenih na otklanjanje smanjenja nezaposlenosti. U skladu sa Strategijom jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u FBiH, aktivne mjere utvrđene ovim Programom će se provoditi kroz različite oblike podrške u zapošljavanju, samozapošljavanju, pripremi za tržište rada, te stručnom usavršavanju i oposobljavanju, omogućavanjem jednakog pristupa za sve na tržištu rada i promoviranje rodne ravnopravnosti.

Mjerama namijenjenim poslodavcima nastoji se utjecati na zadovoljenje potražnje za radnicima određenog profila zanimanja, a s druge strane, mjerama namijenjenim pojedincima, tj. unapređenjem njihovih znanja ili vještina, nastoji se utjecati na ponudu raspoložive radne snage.

Mjerama pripreme za rad nezaposlenih osoba kroz obuku na radnom mjestu, stručno oposobljavanje i usavršavanje tj. stjecanje praktičnih znanja i vještina povećavaju se šanse nezaposlenih osoba za zaposlenjem te se na adekvatan način daje odgovor potrebama poslodavaca.

U 2017. godini će se nastojati pružiti podrška teže zapošljivim kategorijama nezaposlenih osoba, kao što su mladi bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposleni, žene, Romi i dr.

Federalni zavod za zapošljavanje je planirao da javni pozivi za učešće u realizaciji programa budu otvoreni sve do ugovaranja raspoloživih sredstava, radi mogućnosti kontinuiranog apliciranja poslodavaca u skladu sa njihovim potrebama, čime se povećava i mogućnost poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba tokom cijele godine.

Također, radi ocjene ukupnog učinka mjera na tržištu rada i unapređenja njihove efikasnosti provoditi će se aktivnosti monitoringa i evaluacije uz primjenu odgovarajućih metodoloških rješenja.

Federalni zavod za zapošljajvanje je programom rada za 2017. godinu, planirao mjeru aktivne politike zapošljavanja, koje će provoditi u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, a Program je usklađen sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja (Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici 2013-2017. i dr.).

Provođenje programa aktivne politike podrazumijeva kontinuirani monitoring i izvještavanje.

U 2017.godini Federalni zavod za zapošljavanje i JU Služba za zapošljavanje TK će, **u zavisnosti od raspoloživosti finansijskih sredstava**, finansirati mjeru aktivne politike zapošljavanja, putem sljedećih programa:

❖ PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA, SAMOZAPOŠLJAVANJA I PRIPREME ZA RAD

Realizacija ovog programa je planirana u skladu sa potrebama tržišta rada, da se zaposli što veći broj osoba sa posebnom socijalnom i rodnom osjetljivošću, radi jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti i stvaranja uvjeta za stjecanje prvog radnog iskustva.

Ciljne grupe čije se zapošljavanje sufinansira putem ovog Programa su:

- Mladi bez radnog iskustva, žene
- Dugotrajno nezaposlene osobe
- Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca
- Osobe s invaliditetom, kao i radno sposobne osobe sa lakom i umjerenom retardacijom, članovi šehidskih porodica ili porodica poginulih boraca, djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više
- Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen
- Romi
- Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama
- Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, žrtve nasilja u porodici, liječeni ovisnici i dr.

U okviru ovog Programa realizirat će se sljedeće mjere:

- Prvo radno iskustvo
- Prilika za sve
- Periodično/sezonsko zapošljavanje
- Vaučer za posao
- Javni radovi
- Start up
- Samozapošljavanje i zapošljavanje u poljoprivredi
- Obukom do zaposlenja
- Program zapošljavanja Roma.

U 2017.godini će se realizirati ugovorene obaveze prenesene iz 2015. i 2016.godine, koje dospijevaju na naplatu u 2017.godini, i to za mjere: Prilika za sve, Vaučer za posao, Sezonsko/periodično zapošljavanje, Program zapošljavanja Roma, Samozapošljavanje i zapošljavanje u poljoprivredi i Uredba o poticanju zapošljavanja (zapošljavanje osoba starosti do 30 godina, i samozapošljavanje).

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u FBiH, Uredba o poticanju zapošljavanja,

Nosilac izrade: Federalni zavod za zapošljavanje,

Finansiranje: Federalni zavod za zapošljavanje,

Organ koji donosi : Federalni zavod za zapošljavanje.

❖ **PROGRAM SUFINANSIRANJA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA, BORACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA**

Realizacija V Programa sufinansiranja obavljanja stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa / volonterskog staža boraca i članova njihovih porodica, otpočela je u 2016.godini, a s obzirom na potrebno vrijeme za obavljanje stručnog osposobljavanja / volonterskog staža, realizacija se nastavlja i u 2017.godini.

Finansijska sredstva za realizaciju Programa, obezbjeđuju se u Budžetu TK, na poziciji Ministarstva za boračka pitanja.

Cilj Programa je da se osobama sa VSS, bez radnog iskustva, iz boračke populacije, koje su na evidenciji nezaposlenih, u Tuzlanskom kantonu, omogući stručno osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa, kako bi stekli radno iskustvo, potrebno za rad na određenim radnim mjestima ili za polaganje stručnog ispita.

U 2017.godini planira se realizacija novog Programa sufinansiranja stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa / volonterskog staža, boraca i članova njihovih porodica, u saradnji sa Ministarstvom za boračka pitanja TK.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Budžet TK, Program Vlade TK o rasporedu sredstava za obavljanje pripravničkog i volonterskog staža boraca i članova njihovih porodičina,

Finansiranje: Budžet TK,

Nosilac izrade: Služba za zapošljavanje TK u saradnji s Ministarstvom za boračka pitanja TK,

Organ koji donosi: Služba za zapošljavanje TK - Upravni odbor.

❖ **PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA ROMA**

U 2016. godini se realizuje IV Programa zapošljavanja Roma za koji Vlada Tuzlanskog kantona putem Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak, osigurava finansijska sredstva, a realizacija ovog Programa se nastavlja u 2017. godini.

U 2017.godini planira se realizacija novog Programa zapošljavanja Roma, u saradnji sa Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i povratak TK.

Ovim programima se nastoji poboljšati materijalni položaj Roma i poboljšati njihova integracija i rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Budžet TK,

Finansiranje: Budžet TK,

Nosilac izrade: Služba za zapošljavanje TK u saradnji s Ministarstvom za rad , socijalnu politiku i povratak.

Rok izrade: Nakon osiguranja finansijskih sredstava,

Organ koji donosi: Služba za zapošljavanje TK - Upravni odbor.

❖ **PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA OSOBA - ČLANOVA PORODICA U KOJIMA NIJEDAN ČLAN PORODICE NIJE ZAPOSLEN**

Cilj Programa je da se osobama-članovima porodica u kojima nijedan član porodice nije zaposlen, koje su na evidenciji nezaposlenih u Tuzlanskom kantonu, omogući zapošljavanje i poboljša njihovo uključivanje na tržište rada.

Ovaj Program će se realizirati ukoliko se u Budžetu TK, na poziciji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak u toku 2017.godine osiguraju finansijska sredstva u iznosu od 100.000,00 KM.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Budžet TK,

Finansiranje: Budžet TK,

Nosilac izrade: Služba za zapošljavanje TK u saradnji s Ministarstvom za rad , socijalnu politiku i povratak.

Rok izrade: Nakon osiguranja finansijskih sredstava,

Organ koji donosi: Služba za zapošljavanje TK - Upravni odbor.

❖ **PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA OSOBA KOJIMA JE PRESTAO INSTITUCIONALNI SMJEŠTAJ**

Ovim Programom se nastoji poboljšati materijalni položaj nezaposlenih osoba kojima je zakonski prestao institucionalni smještaj i poboljšati njihovo uključivanje na tržište rada, s ciljem povećanja upošljivosti.

Program sufinansiranja zapošljavanja osoba kojima je prestao institucionalni smještaj će se realizirati ukoliko se u Budžetu TK, na poziciji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak u toku 2017.godine osiguraju finansijska sredstva u iznosu od 50.000,00 KM.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Budžet TK,

Finansiranje: Budžet TK,

Nosilac izrade: Služba za zapošljavanje TK u saradnji s Ministarstvom za rad , socijalnu politiku i povratak.

Rok izrade: Nakon osiguranja finansijskih sredstava,

Organ koji donosi: Služba za zapošljavanje TK - Upravni odbor.

❖ **PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)**

U okviru Programa zapošljavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YEP), koji finansira Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC), a realizira njemačka konsultantska organizacija GOPA u saradnji sa službama za zapošljavanje, planira se nastavak podrške aktivnostima razvoja novih usluga tj. metoda rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima.

Također se planiraju aktivnosti na razvoju savremenih metoda rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima i uspostavi sistema mjerena učinaka, izradi individualnih planova zapošljavanja u radu sa nezaposlenim osobama, kao i provođenje ispitivanja zadovoljstva korisnika usluga.

U sklopu ovog projekta nastaviti

će se sa pružanjem podrške i saradnjom koja se odnosi na organiziranje foruma o zapošljavanju mladih, promociju uspješnih priča o zapošljavanju / samozapošljavanju, širenju novih praksi i primjene savremenog koncepta rada u biroima za zapošljavanje.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u FBiH, Memorandum o razumijevanje (Služba za zapošljavane TK i GOPA u ime Programa zapošljavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YEP),

❖ **PROFESIONALNA ORIJENTACIJA (PROFESIONALNO INFORMIRANJE, OBUKE ZA AKTIVNO TRAŽENJE POSLA I DR.)**

U skladu sa Zakonom, Strateškim prvcima razvoja karijerne orientacije u Federaciji BiH za period 2015–2020. godina i smjernicama iz Doktrine rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, Služba za zapošljavanje će provoditi program profesionalne orientacije, prema smjernicama Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Neophodno je raditi na razvoju mjera savjetovanja, motiviranja, informiranja i pomoći kod traženja zaposlenja (metode i tehnike aktivnog traženja posla, izrada individualnog plana zapošljavanja), kao i planiranja i razvoja profesionalne karijere i srodnih aktivnosti, koje se provode u okviru centara za informiranje, savjetovanje i obuku, klubova za traženje posla, kao i u saradnji sa obrazovnim ustanovama, drugim agencijama, organizacijama i institucijama.

Federalni zavod za zapošljavanje je planirao pristupiti unificiranju i proširenju opsega usluga u ovoj oblasti, te unapređenju web stranice www.abecedakarijere.ba, koja može biti jedinstveni izvor aktuelnih informacija o karijernoj orientaciji u oblasti posredovanja u zapošljavanju.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Strateški prvci razvoja karijerne orientacije u Federaciji BiH za period 2015–2020. godina, Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u FBiH i Doktrina rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH.

Nosilac aktivnosti: Služba za zapošljavanje TK,

Rok provođenja: Kontinuirano.

❖ **ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH**

Federalni zavod za zapošljavanje će u 2017. godini u saradni sa službama za zapošljavanje, organizirati ispitivanje tržišta rada na uzorku poslodavaca registriranih u Federaciji BiH, uz korištenje novih metodoloških rješenja i raspoložive baze podataka, čiji bi rezultati stvorili pretpostavku za sagledavanje postojećeg stanja i projiciranje daljih strateških opredjeljenja u oblasti zapošljavanja, stručnog obrazovanja (procjena potreba za radnom snagom, procjena otpuštanja radnika, potrebe za kvalifikacijama, znanjima i vještinama na tržištu rada i dr.).

Također, rezultati analize ukupnih kretanja na tržištu rada mogu poslužiti, za usklađivanje obrazovnih politika sa potrebama poslodavaca, ali i kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja, te za poboljšanje ukupne saradnje javnih službi za zapošljavanje sa poslodavcima.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,

Organ koji donosi Program: Federalni zavod za zapošljavanje,

Nosilac aktivnosti: Federalni zavod za zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje u FBiH.

❖ SAJAM ZAPOŠLJAVANJA

Sajmom zapošljavanja, koji organizuju službe za zapošljavanje, daje se mogućnost nezaposlenim osobama da apliciraju na više radnih mesta kod više poslodavaca na jednom mjestu, uz direktni kontakt nezaposlenih osoba i poslodavca, a poslodavcima da odaberu potrebne kadrove.

Ova aktivnost, takođe, daje mogućnost Službi da afirmiše projekte iz aktivne politike zapošljavanja te predstavi uspješne rezultate istih koji su realizirani na području djelovanja i rada Službe, a i radi jačanja i promoviranja funkcije posredovanja u zapošljavanju i drugih usluga, te olakšavanja komunikacije između ključnih aktera na tržištu rada.

Služba će u toku 2017.godine organizirati Sajam zapošljavanja.

Pravni osnov: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,

Nosilac izrade: Služba za zapošljavanje TK,

Rok izrade: Prvo polugodište 2017.godine,

Organ koji donosi : Služba za zapošljavanje TK - Upravni odbor.

❖ UČEŠĆE U FINANSIRANJU ZAJEDNIČKIH PROJEKATA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

Većina zajedničkih projekata u vezi sa tržištem rada, zapošljavanjem i obukom, npr. programi stručnog osposobljavanja i obuke, razvojni projekti iz sredstava Instrumenta za prepristupnu podršku (IPA) – projekti prekogranične saradnje, jačanje institucija i slično, kao i ostali projekti sa drugim organizacijama i institucijama, uključuju učešće zvaničnih institucija u finansiranju određenih komponenti projekata. Značajan dio projekata predstavlja multilateralnu ili bilateralnu saradnju Bosne i Hercegovine sa drugim državama i međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama sa fokusom na oblast tržišta rada (obuka, zapošljavanje, poduzetništvo, obrazovanje odraslih, cijeloživotno učenje, pravna regulativa i dr.) i gdje su Federalni zavod za zapošljavanje i službe za zapošljavanje prepoznati kao značajan partner.

Tako će u 2017. godini Federalni zavod za zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje, na principu učešća u finansiranju ili obezbjeđenja drugih resursa, a uz podršku domaćih i/ili međunarodnih donatora, zajednički realizirati projekte fokusirane na teško zapošljive kategorije nezaposlenih osoba, kao i na kategorije koje nisu obuhvaćene pojedinačnim projektima iz ovog programa rada, kao i projekte koji omogućavaju brzo, efikasno i efektivno djelovanje na tržištu rada u kontekstu zadovoljavanja potreba za zapošljavanjem odgovarajuće radne snage.

U 2017. godini Služba za zapošljavanje je partner sa drugim organizacijama i institucijama u više projektnih prijedloga koji su predati na Javni poziv za učešće u projektu Lokalna partnerstva za zapošljavanje a koji realizira Međunarodna organizacija rada uz podršku Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, a čija se realizacija, po eventualnom odobravanju očekuje u 2017. godini.

❖ JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH RESURSA

JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona Tuzla će i u 2017. godini raditi na razvijanju ljudskih resursa, te će sa posebnim planom utvrditi teme, dinamiku i termine edukacije radnika, kao i eventualne projekte i partnere sa kojima će izvoditi određene edukacije.

U 2017. godini Služba će intenzivno raditi na stručnom usavršavanju radnika, kako novih tako i postojećih, a u cilju postizanja usvojenog kompetencijskog okvira za ključne poslove u Službi.

S obzirom na prethodno preuzete obaveze Služba će u 2017. godini izvršiti snimanje raspoloživog kapaciteta ljudskih resursa, izvršiti detaljnu analizu potreba za obukama, te izvršiti strateško planiranje i praćenje realizacije postavljenih ciljeva.

Edukacije koje su planirane za 2017. godinu u okviru samostalnih aktivnosti, te međunarodnih projekata i saradnje, odnositi će se na sljedeće oblasti:

- obuka u oblasti informacijskih tehnologija, s posebnim fokusom na implementaciju novog jedinstvenog sistema (JIS),

- obuka iz oblasti finansija i računovodstva,
- obuka iz oblasti pravne regulative – zakonski okvir,
- obuka iz oblasti analize – ispitivanja kretanja na tržištu rada,
- obuka iz oblasti poslovno – socijalnih vještina u radnom okruženju,
- obuka iz oblasti rada rada sa nezaposlenim obavezama,
- obuka za izradu individualnog plana zapošljavanja,
- obuka za rad s poslodavcima,
- unapređenje sistema upravljanja učincima,
- obuka iz oblasti monitoringa i evaluacije mjera aktivne politike zapošljavanja,
- obuka iz oblasti primjene savremenih standarda u unapređenju rada, ISO 9001.

Cilj planiranih obuka prvenstveno je postavljanje temelja većoj profesionalizaciji funkcije radnika Službe, kako bi se povećala kvaliteta pruženih usluga prema nezaposlenim osobama, poslodavcima i ostalim partnerima na tržištu rada.

Jedan dio obuka izvodiće se u okviru međuinstitucionalne saradnje sa stranim partnerskim institucijama i organizacijama, dok će se drugi dio obuke vršiti u saradnji sa FZZZ i drugim kantonalnim službama u vidu radno – edukativnih sastanaka, a sve u cilju osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Službe.

S ciljem efikasnijeg i efektivnijeg odvijanja procesa rada, a radi obuhvata većeg broja radnika i racionalizacije, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene obuke da stečena znanja prenose drugim radnicima.

Služba će i u 2017. godini vršiti angažovanje osoba na stručnom osposobljavanju u skladu sa ukazanim potrebama i raspoloživim programima (npr. Program sufinansiranja obavljanja stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža boraca i članova njihovih porodica i dr.).

Također, u 2017. godini, planirano je učešće u programima sufinansiranja FZZZ i to: Prilika za sve, Prvo radno iskustvo, Vaučer za posao, Projekat javnih radova i dr., a u skladu sa ukazanim potrebama i raspoloživim sredstvima Službe.

Služba će u okviru svojih nadležnosti u 2017. godini vršiti prijem novih radnika u skladu sa Zakonom o radu i aktima Službe, prema ukazanim potrebama i prethodno utvrđenom planu zapošljavanja.

❖ INFORMACIONI SISTEM

Plan rada Odjeljenja za informatičke poslove u Službi je skoro u potpunosti vezan za planirane aktivnosti Odjeljenja za informatiku i statistiku Federalnog zavoda za zapošljavanje, koji je zbog neefikasnosti postojećeg jedinstvenog informacionog sistema i zastarjelosti opreme i tehnologije, u 2013. godini otpočeo projekat „Jedinstveni informacioni sistem Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje”, koji bi trebao biti završen do kraja 2015. godine.

Kako je već poznato, aktivnosti povodom implementacije novog JIS-a ušle su u fazu testiranja u maju 2016. godine, međutim zbog velikog broja problema i primjedbi na raznorazne nedostatke proces testiranja kao i implementacije je zaustavljen te nije poznato kada će biti nastavljen niti implementiran.

S obzirom na ovakve okolnosti, kao i činjenicu da je postojeći sistem zastario, te da se u bazama u svim biroima kao i kantonalnoj bazi podataka dosega softverski limit veličine baze podataka primarno se treba posvetiti pozornost na rješavanje ovog problema. Ne treba spominjati da gubitak podataka koji može nastati zbog softverskog limita predstavlja najveću opasnost za Službu te može dovesti u opasnost cijelokupno poslovanje zbog toga što evidencije o nezaposlenim osobama neće biti dostupne.

Ovaj problem bi se mogao riješiti nadogradnjom i migracijom na novu verziju Oracle RDBMS-a uz prethodno testiranje. Obzirom na probleme sa replikacijom kao i ažuriranjem šifranika EPIS

aplikacije, a koje je trebalo da se administrira sa strane Federalnog zavoda za zapošljavanje, što nikad nije učinjeno, potrebno je pristupiti rješavanju ovih problema u narednom periodu.

U 2015. godini realizirali smo implementaciju web stranice Službe koja je osvježena novim sadržajima i koja tehnološki udovoljava svim modernim standaradima, te je uspostavljen centralizirani mail sistem tako da je olakšana saradnja svih uposlenika Službe. U toku 2016. godine implementiran je potpuni VPN te se uz pomoć organizacije GOPA implementira još savremenija verzija web stranice.

Osim ovih aktivnosti koje će se nastaviti u 2017. godini do potpune implementacije JIS-a, Odjeljenje za informatičke poslove planiralo je uvođenje novih softverskih rješenja koja bi omogućila efikasnije i kvalitetnije poslovanje Službe, a koja se ogledaju kroz sljedeće projekte:

- Nastavak migracije sa distribuiranog okruženja na centralizovani model uz povećanje brzine interneta pristupa na lokacijama 12 općinskih biroa kako bi razmjena podataka bila što brža,
- nabavku i zamjenu dotrajale računarske opreme i softverskih licenci,
- potpisivanje ugovora o održavanju hardvera za koji garantni rok ističe krajem 2016 godine a što se odnosi na SAN i cluster servere,
- poboljšanje postojećih softverskih rješenja koja se koriste u svakodnevnom poslovanju (kao što su DMS i digitalizacija i pretraga sadržaja),
- migriranje fizičkih na virtualne servere zbog povećanja sigurnosti i zaštite podataka,
- zaštita sistema od kripto-virusa i ransomwarea koji predstavljaju ozbiljan rizik za cijelokupno poslovanje zaštita mrežne infrastrukture i upravljanje prometom kroz mrežne politike i implementacije firewalla/proxy servera,
- implementirati kontrolu korištenja mrežnih resursa kroz implementaciju kontrole sadržaja jer je ustanovljeno da veliki broj uposlenika koristi socijalne i druge mreže za narušavanje ugleda firme što je bilo izraženo u protekle dvije godine te da zbog korištenja streaming servisa pristup mrežnim resursima postaje otežan
- upravljanje sigurnošću uvođenjem privilegija i politika korištenja računara i računarskog sistema implementacija projekta IP telefonije, odnosno poboljšanja Centrex infrastrukture.

Također, u 2017. godini će se nastaviti saradnja sa Poreznom upravom FBiH radi unapređenja korištenja i efikasnije razmjene podataka u Jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa. Ovo uključuje, između ostalog, i prijavu nezaposlenih osoba na zdravstveno osiguranje elektronskim putem i prijave na penzijsko i invalidsko osiguranje, tzv. dokup staža, s tim da će se kroz novi informacioni sistem nastojati da se taj proces ubrza i praktično automatizira.

Posebnu pozornost treba posvetiti edukaciji uposlenika koji nisu spremni za prihvatom i korištenje novih suvremenih načina poslovanja a što se može postići kroz namjenske seminare i radionice.

U cilju podizanja nivoa sigurnosti informacionog sistema, u saradnji sa Menadžerom za kvalitet i informacionu sigurnost:

- analizirati sigurnosne potrebe, predložiti Politiku informacione sigurnosti i ostale potrebne interne akte iz domena informacione sigurnosti,
- planirati, implementirati i kontrolisati provođenje sigurnosnih mjera propisanih dokumentima informacione sigurnosti,
- vršiti potrebnu edukaciju radnika iz informacione sigurnosti.

U toku godine, zaposlenici Odjeljenja za informatičke poslove će, kao i do sada biti tehnička podrška zaposlenicima Službe, „odgovarati“ na zahtjeve korisnika usluga i drugih zainteresovanih strana, na način koji je zakonski utvrđen, kao i na posebne zahtjeve relevantnih institucija, ustanova i sl.

❖ INFORMISANJE

U 2017. godini JU Služba za zapošljavanje TK Tuzla će redovnim objavljivanjem saopštenja za javnost i vijesti o bitnim aktivnostima Službe, uslugama i mogućnostima zapošljavanja i statističkih izvještaja o evidencijama nezaposlenih osoba te broja posredovanja u zapošljavanju informisati javnost.

Također će biti nastavljena aktivna saradnja sa pisanim i elektronskim medijima, kako bi što veći broj građana, prije svega nezaposlenih osoba i privrednih subjekata, bio upoznat sa aktivnostima koje se provode u Službi, te će se svakodnevno raditi na poboljšanju postojeće saradnje.

Svaki mjesec će i u 2017. godini biti rađen Newsletter (Informator) koji nudi različite informacije o aktivnostima Službe za zapošljavanje kao i aktuelnosti iz oblasti zapošljavanja. Newsletter Službe za zapošljavanje, dostavlja se samo na internoj osnovi, što znači da sadrži samo informacije za radnike Službe.

Služba će kroz redovne aktivnosti u posredovanju u zapošljavanju te putem štampane brošure i organizacijom Info radionica u svim općinama Kantona informisati nezaposlene osobe sa njihovim pravima i obavezama iz Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Konferencije za novinare će biti održane po potrebi, ali obavezno na kraju godine kako bi se javnost izvjestila o realizovanim aktivnostima u protekloj godini, kao i zbog najave aktivnosti za predstojeću godinu. U toku godine mogući su i kraći neformalni sastanci sa novinarima, poput doručka za novinare ili kafe, zbog jačanja saradnje.

Imajući u vidu da je informacija strateški instrument kod podizanja svijesti javnosti o ulozi i zadacima Službe za zapošljavanje, nastavit će se sa objavljivanjem vlastitih i distribucijom drugih dostupnih publikacija za nezaposlene (publikacije Fderalnog zavoda za zapošljavanje kao što su brošure, leci, vodiči za posao i sl.), poslodavce i druge korisnike usluga.

Najjače i najbrže sredstvo u širenju informacija jeste internet, tako će Služba i u 2017. godini raditi na svakodnevnom ažuriranju podataka i pružanju što više korisnog sadržaja za nezaposlena lica i poslodavce na svom web portalu www.szztk.ba.

DIREKTOR

Senad Muhamedbegović, dipl.pravnik

**Broj: 01/1-4-S-34/5-16
Datum: 22.12.2016. godine**